

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ: 2.1
ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ

ΕΥΘΕΙΑ ΑΠΟΔΕΙΞΗ

ΤΡΟΠΟΣ 1 : Ξεκινώ από το ένα μέλος της σχέσης που θέλω να δείξω, κάνω πράξεις (*ταυτότητες - επιμεριστική ιδιότητα*) και **με ισότητες** καταλήγω στο άλλο μέλος.

ΤΡΟΠΟΣ 2 : Κάνω πράξεις και στα δυο μέλη συγχρόνως **με ισοδυναμίες** και καταλήγω σε μια ισότητα που ισχύει, π.χ $0x = 0$ ή $\alpha = \alpha$ ή $\beta = \beta$

ΤΡΟΠΟΣ 3 : Ξεκινώ και από τα δυο μέλη της σχέσης **χωριστά** και καταλήγω στην **ίδια** αλγεβρική παράσταση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Να αποδειχθούν οι ταυτότητες

i. $(\alpha-1)^2-2(\alpha-1)(\alpha+1)+(\alpha+1)^2=4$

ii. $(2x-1)^2-3x(x-1)+3x=(x+1)^2$

iii. $\alpha(\alpha-2)-(\alpha-1)^2=-1$

Ερώτηση 1 Πως μπορούμε να συμβολίσουμε έναν άρτιο (ζυγό) και πως έναν περιττό (μονό);

Θυμήσου τον τύπο της Ευκλείδειας Διαίρεσης απ το Γυμνάσιο.

Έστω ένας αριθμός n , όταν διαιρεθεί με τον αριθμό 2, τότε τα πιθανά υπόλοιπα της διαίρεσης είναι :.....ή.....

- Αν το υπόλοιπο αυτής της διαίρεσης είναι ....., τότε η διαίρεση είναι **τέλεια**, άρα ο n είναι **πολλαπλάσιο** του 2, γράφεται.....
- Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης είναι ....., τότε η διαίρεση ΔΕΝ είναι τέλεια, άρα ο n είναι ΔΕΝ είναι πολλαπλάσιο του 2, γράφεται.....

Άρα : Άρτιος : $n = \dots\dots\dots$

Περιττός : $n = \dots\dots\dots$

Άρτιος+Περιττός= Περιττός+Περιττός= (Περιττός)·(Περιττός)=

Ερώτηση 2 Από τους αριθμούς $\alpha=4\pi+2$, $\beta=2\pi+2$, $\gamma=4\pi^2+4\pi+1$, $\delta=4\pi^2+12\pi+9$ όπου $k \in \mathbb{Z}$, ποιοι είναι άρτιοι και ποιοι περιττοί ; Γιατί ;

ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ενδεικτική δραστηριότητα

Η Ελένη και ο Κώστας παρατηρούν ότι το άθροισμα $3+11$ είναι άρτιος και το γινόμενο $3 \cdot 11$ είναι περιττός. Κατόπιν αυτών,

η Ελένη ισχυρίζεται ότι:

«αν το άθροισμα δύο φυσικών αριθμών είναι άρτιος, τότε το γινόμενό τους είναι περιττός.»

Ο Κώστας ισχυρίζεται ότι:

«αν το γινόμενο δύο φυσικών αριθμών είναι περιττός, τότε το άθροισμα τους είναι άρτιος.»

Να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

α) οι ισχυρισμοί της Ελένης και του Κώστα λένε το ίδιο πράγμα;

β) είναι σωστός ο ισχυρισμός της Ελένης; Μπορείτε να βρείτε κατάλληλο αντιπαράδειγμα που να τον καταρρίπτει ;

γ) είναι σωστός ο ισχυρισμός του Κώστα; Μπορείτε να τον αποδείξετε ;

ΑΠΑΓΩΓΗ ΣΕ ΑΤΟΠΟ

(**Άτοπο**: Δεν υπάρχει τρόπος να σταθώ-«Δεν βγάζει νόημα-Δεν στέκει»)
Πότε χρησιμοποιείται, συνήθως, η μέθοδος; Τι κάνω σε αυτή τη μέθοδο ;

- Όταν το ζητούμενο χωρίζεται σε 2 κατηγορίες. Π.χ (άρτιοι-περιττοί) , (ρητοί-άρρητοι) , (μηδέν - όχι μηδέν) , (≥ 3 <math><3) κ.ο.κ
- Σε αυτή τη μέθοδο, υποθέτω ότι το **ζητούμενο** της πρότασης που μου ζητούν να αποδείξω **ΔΕΝ** ΙΣΧΥΕΙ. Κάνω συλλογισμούς και καταλήγω σε ένα «αποτέλεσμα» που έρχεται σε **αντίθεση** με το **Δεδομένο-Υπόθεση** της πρότασης.

ΛΥΜΕΝΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Έστω $a \in \mathbb{Z}$. Αν ο a^2 είναι άρτιος, τότε να αποδείξετε ότι ο a είναι άρτιος.
ΔΕΔΟΜΕΝΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ

Έστω ότι ο a **ΔΕΝ** είναι άρτιος. Άρα ο a θα είναι περιττός.

Συνεπώς γράφεται ως εξής : $a=2\pi+1$.

Όμως τότε ο a^2 γράφεται:

$$a^2=(2\pi+1)^2=4\pi^2+4\pi+1=2 \cdot \underbrace{(2\pi^2+2\pi)}_{\kappa}+1=2\kappa+1,$$

Άρα ο a^2 είναι περιττός. **Άτοπο** από την υπόθεση-δεδομένο (ο a^2 είναι άρτιος). Κατέληξα σε άτοπο επειδή υπέθεσα ότι ο a είναι περιττός, συνεπώς ο a είναι ΑΡΤΙΟΣ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 (δικό σας !)

Έστω $a \in \mathbb{Z}$. Αν ο $(a+3)^2$ είναι άρτιος, να δείξετε ότι ο a είναι περιττός.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3(δικό σας !)

7. Να δείξετε ότι:

i) Αν a ρητός και β άρρητος, τότε $a+\beta$ άρρητος.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Να αποδειχθούν οι παρακάτω προτάσεις :

i. Αν ο a είναι ρητός και ο β είναι άρρητος, τότε ο $a-\beta$ είναι άρρητος.

ii. Αν $\frac{1}{a} + \frac{1}{\beta} = \frac{1}{5}$, τότε να δείξετε ότι $\beta \neq 5$

iii. Αν ο a είναι ρητός με $a \neq 0$ και β άρρητος, τότε $a \cdot \beta$ είναι άρρητος.

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ, ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΚΑΙ ΝΑ ΛΥΘΟΥΝ ΟΙ:

3,4,5 Α' ομάδας σελ52 και 7 ii) Β' Ομάδας σελίδα 53